რთული ქცევის მართვა საგაკვეთილო პროცესის დროს

მაია ძირკვაძე

სამაგისტრო წარდგენილია ილიას სახელმწიფო უნივერსიტეტის ბიზნესის ტექნოლოგიებისა და განათლების ფაკულტეტის სპეციალური მაგისტრის აკადემიური ხარისხის მინიჭების მოთხოვნის შესაბამისად

სპეციალური განათლების სამაგისტრო პროგრამა

ხელმძღვანელი: ნინო გოგიჩაძე

ილიას სახელმწიფო უნივერსიტეტი
თბილისი, 2024

განაცხადი

„როგორც წარდგენილი სამაგისტრო ნაშრომის ავტორები, ვაცხადებთ, რომ ნაშრომი წარმოადგენს ჩვენს ორიგინალურ ნამუშევარს და არ შეიცავს სხვა ავტორების მიერ აქამდე გამოქვეყნებულ, გამოსაქვეყნებლად მიღებულ ან დასაცავად წარდგენილ მასალებს, რომელიც ნაშრომში არ არის მოხსენიებული ან ციტირებული სათანადო წესების შესაბამისად“.

მაია ძირკვაძე

19.06.2023

სარჩევი

რთული ქცევის მართვა საგაკვეთილო პროცესის დროს 1

განაცხადი 2

აბსტრაქტი 5

Abstract 6

შესავალი 8

კვლევის მიზანია 10

საკვლევი კითხვები 10

თავი.1. ლიტერატურული მიმოხილვა 10

ინკლუზიური განათლება 10

განათლების სივრცე 12

ქცევითი სირთულეების აღწერა 13

სტრატეგიების როლი 15

ლინდსეი როუმფოლის ნაშრომში კარგად არის აღწერილი დადებითი განმამტკიცებლის ეფექტიანობა, მოსწავლის შექება კარგი ქცევისთვის ამაღლებს კლასში აკადემიურ მოსწრებას, ხშირ შემთხვევაში მასწავლებლები ფოკუსირდებიან მხოლოდ ცუდ, პოზიტიური ქცევა კი ყურადღების მიღმა რჩებათ (L.M. Rumfola, 2017). 17

დადებითი განამამტკიცებელი 17

ქცევის წესები 18

კლასის მართვა 19

რთული ქცევის შემცირება რამდენიმე ქვეყნის მაგალითზე 20

თავი 2.მეთოდოლოგია 22

პრაქტიკის კვლევა 22

კვლევის რაოდენობრივი მეთოდის აღწერა 24

კოდების გამოყოფის პროცესი 25

კვლევის ინსტრუმენტი 27

კვლევის პროცედურა 27

ჯგუფის შეთანხმება 33
ინტერვენციები 33
კვლევის ეთიკური პროცედურები 35
თავი 3. შედეგები 36
საფუძვლის მონაცემების გრაფიკი 36
თავი 4. დისკუსია და რეკომენდაციები 48
თავი 5. დასკვნა რეკომენდაცია 49
ლიტერატურული მიმოხილვა 50

აბსტრაქტი

პრაქტიკის კვლევის ფარგლებში შერჩეულ სამ მოსწავლეზე გაკვეთილზე დაკვირვების შედეგად, გამოიკვეთა სამი რთული ქცევა: უნებართვოდ სიარული, აგრესია, ფეხების ბაკუნი რაც განპირობებული იყო, მოსწავლის მხრიდან დავალებაზე თავის არიდებისა და ყურადღების მიქცევის მცდელობით. ინტერვენციისათვის გამოყენებულმა დადებითი განმტიკიცების ტექნიკამ: თვალის კონტაქტი, შექება, განმამტკიცებელი, შეამცირა საგაკვეთილო პროცესში რთული ქცევები.

იმ მოსწავლისთვის, რომელსაც თანაკლასელების მიმართ აგრესია ჰქონდა, ყურადღების მიღებისთვის, შემუშავდა ქცევის წესები, რომელთა შესრულების დროს ის იღებდა ჟეტონებს, რომლებიც შემდეგ იცვლებოდა სასურველ აქტივობაში. თავდაპირველად მისი ქცევა თუ ვლინდებოდა 3-ჯერ ან 4-ჯერ გაკვეთილის მსვლელობისას კვლევის ბოლოს შემცირდა, რთულ ქცევას ავლენდა ერთხელ ან ორჯერ. მოსწავლე, რომელიც დავალების თავიდან არიდების მიზნით ფეხებს აბაკუნებდა ინტერვენციის პერიოდში მოხდა არსებული ქცევის პოზიტიური ქცევით ხელის აწევით ჩანაცვლება. თავდაპირველად ის თუ ავლენდა რთულ ქცევას 3-ჯერ ან 4-ჯერ ინტერვენციის პერიოდში შემცირდა 2-ჯერ. მოსწავლისათვის, რომელიც დგებოდა და დადიოდა შემუშავდა წესები, უნებართვოდ ადგომის ნაცვლად ხელს აიწევდა და ისე მივიდოდა თანაკლასელთან. წესის შესრულების შემთხვევაში ის იღებდა პოზიტიურ განმამტკიცებელს(სასკოლო ნივთებს),

სამაგისტრო ნაშრომი ადასტურებს, რომ საგაკვეთილო პროცესში რთული ქცევის პოზიტიური ქცევით ჩანაცვლებისთვის განმამტკიცებლის გამოყენება დადებითად მოქმედებს.

საძიებო სიტყვები: რთული ქცევა, კლასის მართვა, მოსწავლეთა ჩართულობა.

Abstract

According to the research As a result of the observation on three students on the lesson, three difficult behaviors were identified: walking without permission, aggression, kicking the feet, which was due to the student's attempt to avoid the task and draw attention. Positive reinforcement techniques used for the intervention: eye contact, praise, reinforcement, reduced difficult behaviorsin the classroom. For the student who was aggressive towards his classmates, in order to get attention, rules of behavior were developed, during the performance of which he received tokens, which were then changed to the desired activity. Initially, his behavior was observed 3 or 4 times during the course of the lesson, but by the end of the study, it decreased, he displayed difficult behavior once or twice. The student, who was kicking his feet to avoid the task, during the intervention period, the current behavior was replaced by a positive behavior by raising his hand.Initially, if he showed challenging behavior 3 or 4 times, during the intervention period it decreased to 2 times. Rules were developed for the student who stood up and walked, instead of standing up without permission, he would raise his hand and approach his classmate. If he followed the rule, he would receive a positive reinforcer (school supplies).

The master's thesis confirms that the use of reinforcement to replace difficult behavior with positive behavior in the classroom has a positive effect.
Search words: challenging behavior, classroom management, student engagement.

მადლობა

მადლობას ვუხდით, გარდაბნის რაიონის, სოფელ კრწანისის საჯარო სკოლის დირექტორს. მადლობას ვუხდი კვლევაში მონაწილე საგნის მასწავლებლებსა და სპეციალური განათლების მასწავლებელს და მოსწავლეებს თანამშრომლობისთვის.

განსაკუთრებულ მადლობას ვუხდით პრაქტიკის კვლევის ხელმძღვანელს, ილიას სახელმწიფო უნივერსიტეტის მოწვეულ ლექტორს ნინო გოგიჩაძეს, რომელიც აქტიურად იყო ჩართული კვლევის მიმდინარეობის პროცესში.